

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
«Академічна доброчесність та наукова етика»
підготовки здобувачів
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація
та міжнародні відносини,
спеціальності С4 Психологія,
освітньо-наукової програми
«Психологія особистості: генеза, здоров'я, безпека»

Силабус освітнього компонента «Академічна доброчесність та наукова етика» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини, спеціальності С4 Психологія, освітньо-наукової програми «Психологія особистості: генеза, здоров'я, безпека».

Розробник: Андрій Олексійович Бояр, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин, доктор економічних наук, професор.

Погоджено

Гарант освітньо-наукової програми:

Вірна Ж. П.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та управління проєктами, протокол № 1 від 01 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри:

А. О. Бояр

© Бояр А. О., 2025

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-наукова програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Очна (денна, вечірня) форма навчання	галузь знань – С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини, спеціальність – С4 Психологія, ОНП «Психологія особистості: генеза, здоров'я, безпека», третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти	Нормативний
Кількість годин/кредитів 90/3		Рік навчання 2025-2026
		Семестр 1-ий
ІНДЗ: €		Лекції 20 год.
		Практичні (семінарські) 14 год.
		Самостійна робота 50 год.
		Консультації 6 год.
Форма контролю: залік		
Мова навчання - українська		

II. Інформація про викладача

ППП: Бояр Андрій Олексійович.

Науковий ступінь: доктор економічних наук.

Вчене звання: професор.

Посада: професор-завідувач кафедри міжнародних економічних відносин.

Контактна інформація: 0662857460, Andrij.Boyar@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Вивчаються суть академічної доброчесності, законодавство України щодо академічної доброчесності, етичний кодекс ученого в університетах Європи та Кодекс академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки, авторське право, правила використання об'єктів інтелектуальної власності, явище плагиату у масовій культурі та його різновиди, основи академічного письма, явища видавничої недоброчесності та маніпуляцій з наукометричними показниками, псевдонауки; способи мінімізації недоброчесної поведінки у академічному середовищі та боротьби з нею.

2. Пререквізити: основи наукової етики. Постреквізити: Філософія та методологія науки, Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності.

3. Мета і завдання освітнього компонента: завданнями вивчення освітнього компонента є розвинути та удосконалити теоретичні знання і практичні навички, необхідні для коректної з позицій академічної доброчесності та наукової етики поведінки суб'єктів та об'єктів освітньо-наукового процесу, включаючи написання, оформлення, оприлюднення та просування в академічному середовищі наукових праць.

4. Компетентності та результати навчання:

ЗК1. Здатність проектувати і здійснювати комплексні дослідження на засадах системних філософських знань принципів та інструментарію сучасного наукового пізнання, його соціокультурної обумовленості та полідисциплінарного характеру.

ЗК4. Готовність до створення та інтерпретації нових знань через наукове дослідження або інші передові вчення такої якості, що відповідають вимогам національного та міжнародного рівнів, до діяльності в інтернаціональних дослідницьких групах.

ЗК5. Здатність дотримуватись етичних норм у професійній діяльності.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) під час вирішення дослідницьких і практичних завдань, зокрема й у міждисциплінарних галузях.

ФК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.

ФК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

ФК5. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

ФК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

ФК9. Здатність самостійно розробляти проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, здобувши мовні компетенції, достатні для вільного представлення науковій спільноті результатів наукових досліджень, демонструвати навички наукової комунікації державною й іноземними мовами в усній і письмовій формі.

ПР2. Виокремлювати та систематизувати значущі проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.

ПР4. Розуміти мету професійного й особистісного розвитку, оцінювати власні потенційні можливості та обрані способи та шляхи розв'язання поставлених завдань, виявляти прагнення до підвищення професійної кваліфікації.

ПР5. Демонструвати професійну повагу до етичних принципів наукового психологічного дослідження, до прав інтелектуальної власності в підготовці дисертаційного проекту, принципів міжкультурної толерантності та професійних цінностей у науковій та практичній діяльності.

ПР6. Узагальнювати результати власних наукових досліджень у формі наукових звітів різних форм (тез, статей, доповідей, презентацій), оцінювати здобутки та визначати й аргументувати перспективи власної наукової та практичної діяльності.

ПР8. Вміти предметно взаємодіяти із широкою науковою спільнотою та громадськістю з проблематики дослідження, а також організовувати і спрямовувати діяльність людей для здійснення інноваційних комплексних проектів регіонального та державного значення.

Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Сем.	Сам. роб.	Конс.	Метод контролю/ Бали
Тема 1. Суть, базові принципи та структурно-системна диспозиція академічної доброчесності	13	4	2	7	-	ДС/3
Тема 2. Суть, базові норми та принципи наукової етики	11	2	2	7	-	ДС/3
Тема 3. Інтелектуальна власність та наукова етика	12	2	2	7	1	ДС/3
Тема 4. Авторське право та плагіат	14	4	2	7	1	ДС/3
Тема 5. Мистецтво академічного письма з позицій академічної доброчесності	12	2	2	7	1	ДС/3
Тема 6. Видавнича недоброчесність та маніпуляції з наукометриєю	8	2	1	4	1	ДС/3
Тема 7. Як не заблукати в хащах журнальних видань	8	2	1	4	1	ДС/3
Тема 8. Псевдонаука та псевдонауковці	12	2	2	7	1	ДС/3
Модульна контрольна робота						Т/60
ІНДЗ						Р/16
Всього годин/Балів	90	20	14	50	6	100

Методи контролю*: ДС – дискусія, Т – тести, Р – реферат.

Завдання для самостійного опрацювання.

1	Підготовка до обговорення та тесту за темою «Суть, базові принципи та структурно-системна диспозиція академічної доброчесності»
2	Підготовка до обговорення та тесту за темою «Суть, базові норми та принципи наукової етики»
3	Підготовка до обговорення та тесту за темою «Інтелектуальна власність та наукова етика»
4	Підготовка до обговорення та тесту за темою «Мистецтво академічного письма з позицій академічної доброчесності»
5	Підготовка до обговорення та тесту за темою «Об'єкти права інтелектуальної власності, права на які не підлягають реєстрації»
6	Підготовка до обговорення та тесту за темою «Видавнича недоброчесність та маніпуляції з наукометриєю. Як не заблукати в хащах журнальних видань»
7	Підготовка до обговорення та тесту за темою «Псевдонаука та псевдонауковці»
8	Збір матеріалу та підготовка реферату (кейсу) «Порушення норм академічної доброчесності»

IV. Політика оцінювання

Максимальна кількість дозволених пропусків – 2. Підтверджена відповідним документом (сертифікатом тощо) попередня успішна участь у вебінарі, тренінгу і т. п. відповідного спрямування може бути підставою для надання балів за окремими темами занять

без участі у відповідному занятті відповідно до Положення ВНУ від 29.08.2024 р. (<https://surl.li/sfexfk>). Обов'язкове дотримання принципів академічної доброчесності.

Максимальна кількість балів за вивчення курсу – 100, включаючи:

- 24 бали за участь в дискусіях під час лекційних та семінарських занять (по 3 за кожну тему) (Модуль 1);
- 16 балів за написання і представлення кейсу «Порушення норм академічної доброчесності» (Модуль 2); представлення кейсів відбувається на останніх заняттях;
- 30 балів – експрес-тест № 1 (електронне тестування) за темами 1-4 (20 питань, по 1,5 бали за кожну правильну відповідь) (Модуль 3);
- 30 балів – експрес-тест № 2 (електронне тестування) за темами 5-8 (20 питань, по 1,5 бали за кожну правильну відповідь) (Модуль 3).

Необхідний мінімум для успішного завершення курсу – 60 балів.

Модуль 1								Модуль 2		Модуль 3		Макс сума
Участь у дискусіях								ІНДЗ-кейс		Експрес- тест № 1	Експрес- тест № 2	
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Написання та оформлення	Захист			
3	3	3	3	3	3	3	3	8	8	30	30	100

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю – залік. Залік виставляється здобувачеві автоматично, якщо ним виконано усі види передбачених силабусом освітнього компонента робіт та одержано 60 або більше балів. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету (див. Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів ВНУ імені Лесі Українки – <https://surl.li/ptgiho>).

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з формою контролю - залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Академічна доброчесність / НАЗЯВО. URL: <http://surl.li/qkfo>
2. Гребенюк Т. В. Академічна доброчесність: навч. посіб. Запоріжжя: ЗДМУ, 2021. – 108 с. URL: <http://surl.li/auhnh>

3. Дітковська Л. А., Буяшенко В. В., Оніщик Ю. В. Академічні студії: навчально-методичний посібник. Київ : Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2019. 36 с. URL: <http://surl.li/mhwgt>
4. Закон України «Про освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
5. Методичні рекомендації для закладів загальної середньої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Київ, 2021. 104 с. URL: <http://surl.li/knxtx>
6. Рускуліс Л. Академічна доброчесність: навч-метод. посіб. Миколаїв: Іліон, 2022. 86 с. URL: <http://surl.li/nadgs>
7. Універсальний навчальний посібник з академічної доброчесності для вчителів / За заг. ред. О. О. Гужви. Харків, ХНУ імені В. Н. Каразіна. 34 с. URL: <http://surl.li/ntfbt>
8. The Johns Hopkins University School of Medicine. Rules and Guidelines for Responsible Conduct of Research. URL: <http://surl.li/mhwgq>
9. International Advances in Writing Research: Cultures, Places, Measures Contributors: Bazerman, Dean, Early, Lunsford, Null, Rogers, and Stansell Publisher: WAC Clearinghouse <https://wac.colostate.edu/books/perspectives/wrab2011/>